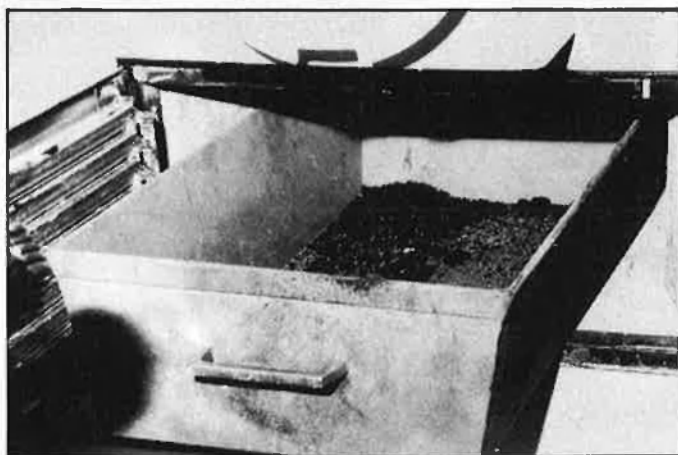
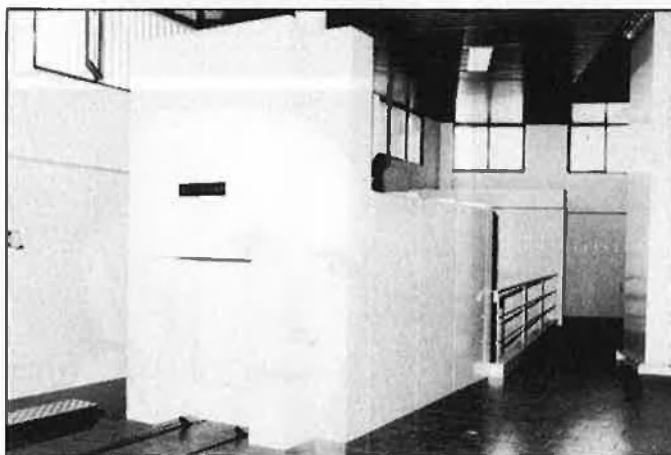

UNA SOLUCIÓ ALACANTINA AL PROBLEMA DE L'ETERNITAT

La primera torradora per a valencians

El primer forn crematori del País Valencià ha entrat en funcionament a Alacant. Catòlics, agnòstics i ateus, ciutadans d'Elx, Burjassot i Petrer... Ja tenen tots la possibilitat d'acabar aquest món de misèria en una higiènica urna.

Forn crematori Ruppmann. Al costat, cendres depositades en el cubell.

Ismael López

La indústria del crisantem i la corona, de sòlida tradició al nostre país, podria veure minvada la producció en els pròxims anys. La reconversió afectaria mínimament les plantilles funeràries, considerant el caràcter familiar d'aquestes empreses, però es deixaria notar ostensiblement en els llibres de comptabilitat. Gerros estampats que resistiran la pluja i l'hivern, làpides a mesura, fabricades amb marbres llisos de Novelda o l'Alguenya, ciris de grandàries diverses i gardènies de plàstic o margarides naturals, podrien deixar d'adornar nínxols profunds i tombes polimentades, si els valencians canvien els hàbits postmortuoris i decideixen, després del darrer dia, socarrar-se per a l'eternitat.

La possibilitat ja és real. El primer crematori del País Valencià era inaugurat a Alacant el passat 25 de setembre, a les sis en punt de la vesprada, en l'immens recinte funerari que la veterana empresa de pompes La Siempreviva posseïa en el Vial dels Xiprers, número 2, en la carretera del cementeri municipal «Nuestra Señora del Remedio».

Morir és complicat i car. Un mal

tràngol. Per al darrer adéu, La Siempreviva «proporciona els mitjans més avançats existents a Europa dins l'àmbit de la tanatologia». En el seu immens castell-tanatori, sobre 3.000 m² de construccions, al costat de la recepció, floristeria, despatx de làpides, urnes i església, l'empresa disposa ara d'aquest forn, tot just acabat d'inaugurar. En el primer pis hi ha les oficines centrals, una exposició permanent de caixes, cafeteria i sis sales de vetllatoris. I, en la segona planta, unes altres quatre sales per a vetllar, amb més capacitat, per a famílies representatives o molt visitades, amb sofàs de més qualitat i grans finestres. Juntament amb la sala d'embalsaments i autòpsies, i les cambres frigorífiques.

La Siempreviva és membre de l'AET o Association Européenne de Thanatologie, de la FIAT-IFTA o International Federation of Thanatologists Association i de l'Asedaf o Asociación Espanola de Agencias Funerarias y Pompas Fúnebrés. Posseix un servei adequat, «no sols en la província, sinó en qualsevol punt de l'estat i de l'estranger». «La nostra idea —afirma José Miguel Vaca, relacions públiques de la societat— és que açò funcione com un hotel. El nostre paper consisteix a alleujar els familiars dels difunts en

tots els tràmits necessaris per a l'enterrament dels seus sers estimats, i també fer-los el més agradable possible aquest moment de dolor».

El gran Ruppmann

El primer crematori inaugurat en l'Estat espanyol va anar a parar al cementeri de l'Almudena, a Madrid. Cinc anys més tard eren els aragonesos els qui obrien una «torradora» pròpia. Al començament dels vuitanta s'hi sumava Barcelona. Amb les noves instal·lacions a Alacant ha arribat el torn als valencians. També Sevilla acaba d'inaugurar-ne un.

Els crematoris de Barcelona, Madrid, Sevilla i Saragossa són fruit de les iniciatives municipals. Aquest cinquè forn incinerador —marca Ruppmann— ha arribat, però, a través de la iniciativa privada, que compta amb tots els suports des de l'Ajuntament d'Alacant. La maquinària, tecnològicament sofisticada però aparentment senzilla —una barreja de nau espacial, segons les idees de Jules Verne, i de gran nevera de gel de la postguerra, brillant i blanca— és d'origen alemany i ha estat instal·lada per tècnics d'aquell país. Cinquanta milions de pessetes ha costat bastir la gran habitació, color de nata i de rajoles netíssimes, braços metal·litzats i filtres cònics.

«És l'evolució. La religió —comenta José Miguel Vaca— s'aparta un poc d'aquesta pràctica, encara que, afortunadament, nosaltres no hem tingut problemes. Açò és cultura. Com n'hi ha, més avancen aquests sistemes». El gran forn Ruppmann té la sang ben calenta. Pot arribar fins els mil sis-cents graus. La temperatura necessària per convertir en finíssima cendra el client. «La temperatura ideal perquè un cadàver quede llest —observa el portaveu de l'empresa— oscil·la entre els 550 i els 600 graus. Si

Quilo i mig de cendres, dins una coctelera.

treballem diàriament, la temperatura es manté. El cadàver crema amb el fèrretre. Si el got del taüt és de zinc, li'l lleven. La incineració sol durar entre seixanta i noranta minuts. L'home sol trigar un poc més a cremar que la dona, que té més greix. Un quart d'hora més».

En un tir estret es col·loca la caixa i el cos. Una vegada dins el forn, que fa dotze metres cúbics i amb el treball d'un sol operari, el cadàver comença la combustió, damunt d'una gran graella. Els taulells són d'una alta qualitat refractària i garanteixen una carbonització segura i completa. Les cendres van a parar a una petita caixa metàl·lica continguda en el fons del forn i la resta dels residus cremats puja, gràcies al tòrrid gas propà, pels filtres i va a parar, finalment, al cel, sense la més

mínima contaminació ni l'olor més lleugera. En uns poals en forma de paperera o cartutx queden unes altres cendres, fosquíssimes, que, encara que són ben fines, no poden escapar pels tamisats del funeral a l'exterior.

El total de les cendres que reben els familiars no supera el quilo i mig de pes. Després del pas per un molinet ben potent aniran a parar a una bossa i, finalment, a una urna. Aquesta, amb forma de coctelera, i que pot ser fabricada en tres models —*metàlica, maderón* o *marbre*— podrà anar després als típics colombaris —uns minixols semblants a finestretes cegades d'un cine— o bé quedaran a disposició de la família.

«En els països nòrdics —comenta José Miguel Vaca— han prohibit, segons diuen, per motius higiènics, guardar-ne les cendres a casa. També

a Alemanya. Pensem que no és previsible que ací arriben a prohibir guardar-les en domicilis privats. I, descobrint l'urna que conté les restes d'un súbdit anglès, comenta: «De tota manera, si algú, pel que siga, no desitja que el seu cos passe al colombari o a casa, nosaltres podem encarregar-nos d'escampar-ne les cendres en una muntanya o en la mar. On acordem». A les fal·des de la Serra del Maigmó, al cim del Penyagolosa o prop dels Columbrets... El client decideix.

Una font de divises

Només aconseguir-ne la llicència municipal i abans de tallar oficialment la veta d'eixida, ja passaven per aquestes instal·lacions els cossos de tretze difunts, vuit dels quals eren estrangers establerts en els pobles del sud valencià. Els altres cinc, provinents de Dénia, Torrevella i Gandia.

«Holandesos, sucs, noruecs, ja s'han posat en contacte amb nosaltres —diu José Miguel Vaca, al costat de Josep Payà, gerent de la funerària—. Ells comprenen amb més facilitat la necessitat d'incorporar noves tècniques a un problema tan antic, tan arrelat en les creences de les societats tradicionals. Ací estem dins un gran sector turístic i n'esperem una bona resposta. Ja hem rebut més de cent peticions d'informació i pressupostos. Dos terços d'aquestes sol·licituds provenen d'estrangers, inclòs un club suís de Xàbia. L'altre terç correspon a pobles de tot el País Valencià».

Només en la ciutat d'Alacant, cada dia hi ha set defuncions. Més de dues-centes al mes. En un any, els propietaris del forn aspiren arribar a la mitjana de dos cadàvers diaris. «Però la nostra xifra ideal es situaria al voltant dels sis o els vuit difunts al dia, com en algunes localitats de Bèlgica, on la mitjana és d'onze incineracions, i sobretot als països nòrdics, que compten amb la major quantitat de forns de tot el continent. Una xifra que ens situaria molt per sobre de Barcelona, que tot just crema dos o tres cadàvers cada vint-i-quatre hores».

Segons José Vaca, «el sistema és molt més sanitari i higiènic que la tomba de tota la vida. I no és tan car. Ens hem quedat en 35.000 pessetes de tarifa total, enfront de les 50.000 que cobren a Madrid, per exemple. Els nínxols de primera i segona andana es situen entre les 65.000 i les 80.000 pessetes. El preu del nostre crematori té quasi els mateixos costos que una sepultura en lloguer a Alacant. Sí, clar, l'IVA és a part». □